

Stichting
Onderwijsgeschillen

Jaarverslag klachten 2023

Onderwijsgeschillen

info@onderwijsgeschillen.nl
www.onderwijsgeschillen.nl

Telefoon 030- 280 9590
Zwarte woud 2
3524 SJ Utrecht

INHOUDSOPGAVE

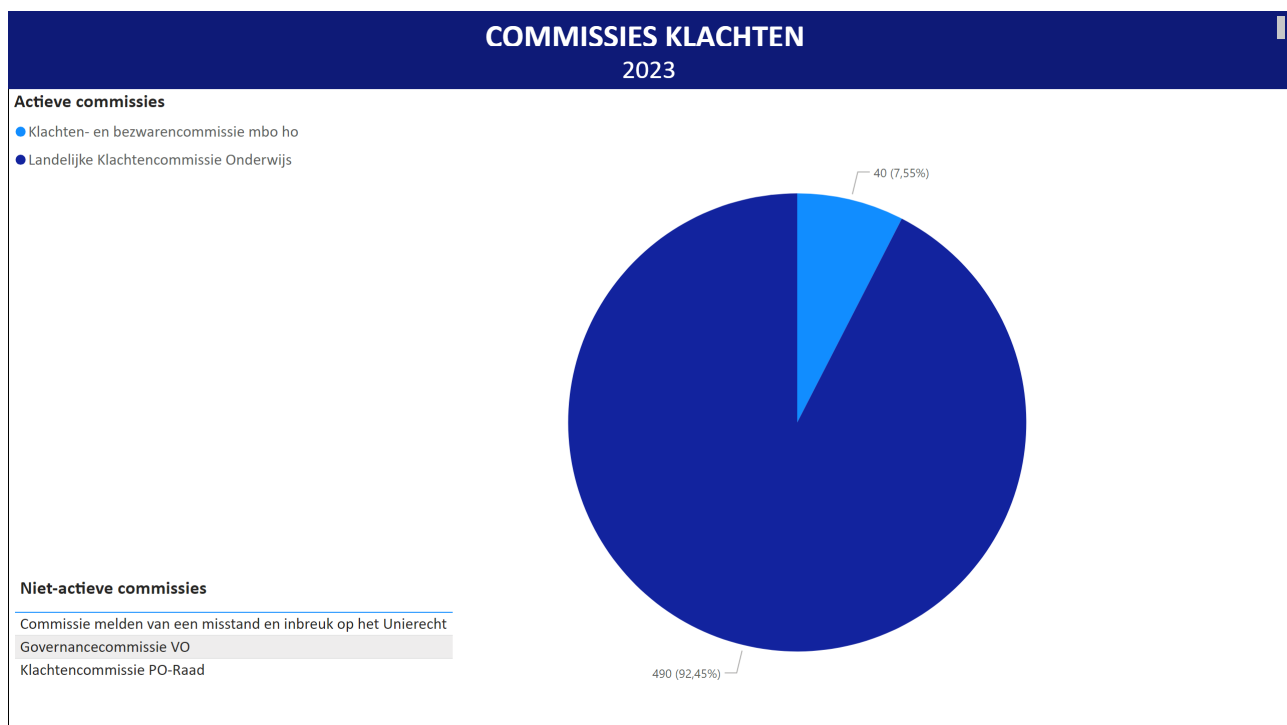
Leeswijzer _____	3
Woord vooraf _____	5
Reflectie op 2023 _____	7
Landelijke klachtencommissie onderwijs _____	12
Klachten- en bezwarencommissie mbo en ho _____	17
Governancecommissie vo _____	22
Commissie melden van een misstand en inbreuk op het Unierecht _____	23

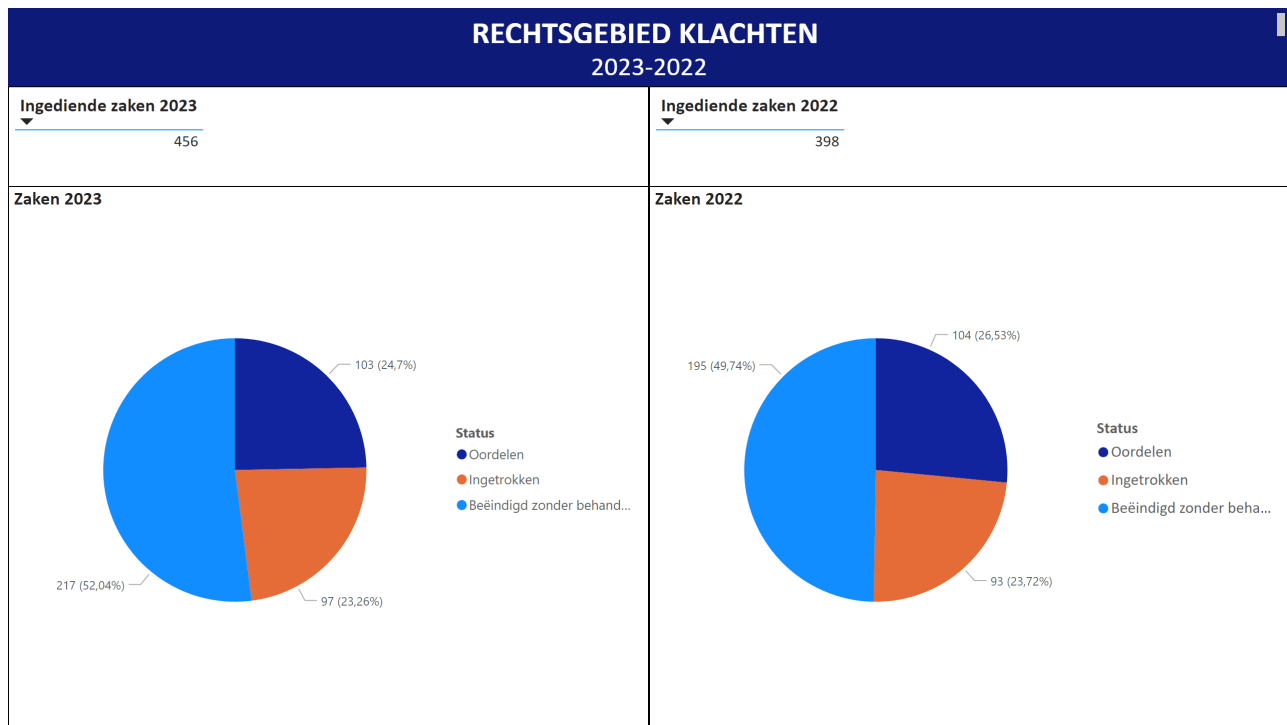
Dit jaarverslag van 2023 gaat over het rechtsgebied klachten. Onder klachten vallen de volgende commissies:

- Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC)
- Klachten- en bezwarencommissie mbo en ho
- Governancecommissie VO en
- Commissie melden van een misstand en inbreuk op het Unierecht

In dit jaarverslag is een reflectie opgenomen van de coördinerend secretaris van de commissies, mr. Olga Luiken.

Overzicht rechtsgebied klachten 2023 – 2022

WOORD VOORAF

Voorwoord door mr. Sandra Schreuder

Het jaar 2023 stond in het teken van het 25-jarig bestaan van de LKC. We hebben daar in oktober tijdens een symposium bij stil gestaan.

Het klachtrecht werd en wordt gezien als een belangrijke signaalfunctie met betrekking tot de kwaliteit van het onderwijs. Met de invoering van de klachtenregeling werd ouders, leerlingen en medewerkers een laagdrempelige voorziening geboden voor klachten over het bevoegd gezag van de school en de personen die in en voor de school werken. Van ouders krijgen we regelmatig te horen dat het hen niet zozeer gaat om hun eigen belang, maar om het algemene belang. Wat kan er een volgende keer anders of beter. Deze insteek sluit aan bij de doelstelling van het klachtrecht.

Door de jaren heen zijn bij de LKC zo'n 4500 klachten ingediend en zo'n 1900 adviezen uitgebracht. Er zijn inmiddels 3400 scholen en 100 samenwerkingsverbanden bij de LKC aangesloten.

De klachtbehandeling door de Commissie heeft zich door de jaren heen ontwikkeld. In het begin was sprake van een schriftelijke procedure met een klaagschrift en een verweerschrift en dossierstukken werden per post tussen partijen en de Commissie gewisseld. Daarna volgde een zitting waarna de Commissie schriftelijk haar advies uitbracht.

Inmiddels worden stukken digitaal gewisseld, en sinds corona horen digitale zittingen met partijen tot de mogelijkheden. Ook is er contact met schoolbesturen over de mogelijkheid om de klacht nog eerst intern te behandelen op school- of bestuursniveau. Dit leidt er regelmatig toe dat een klacht naar tevredenheid door een schoolbestuur wordt afgehandeld. Ook wordt een deel van de klachten via mediation, zonder dat nog een zitting bij een Commissie nodig is, opgelost.

Deze verschillende mogelijkheden sluiten aan bij de resultaten van onderzoek waaruit bleek dat klagers het belangrijk vinden dat er lering wordt getrokken uit fouten, dat er genoegdoening komt en dat het conflict wordt opgelost. Ook kwam naar voren dat er een dialoog tussen klagers en de school/bestuurders zou moeten zijn, om het leereffect te vergroten.

In het wetsvoorstel Vrij en veilig onderwijs¹ wordt het klachtenstelsel verder versterkt. Bepaald is dat het bevoegd gezag moet zijn aangesloten bij een landelijke klachtencommissie, vanwege uniformiteit en de kwaliteit van de externe klachtafhandeling. Regels zullen worden gesteld over de inrichting, samenstelling en werkwijze van de klachtencommissie. Verder wordt in het wetsvoorstel meer gewicht toegekend aan het oordeel van de klachtencommissie over de klacht. Zo is geregeld dat het bevoegd gezag dat oordeel en de aanbevelingen van de klachtencommissie moet opvolgen, tenzij dringende redenen noodzaken tot afwijking daarvan.

¹ <https://wordpress.onderwijsgeschieden.nl/app/uploads/2023/09/Wetsvoorstel-vrij-en-veilig-onderwijs.pdf>
Jaarverslag klachten 2023

Vanuit het perspectief van effectiviteit van klachtrecht juich ik die wijziging toe! In de bijdrage van coördinerend secretaris Olga Luiken daarover meer.

De samenleving is in beweging. Er is sprake van gezagserosie, respect voor politici, rechter en leerkracht is niet vanzelfsprekend. Bij de LKC zien we dat verwachtingen van ouders, leerlingen en scholen over en weer met elkaar botsen. Daar komen hoge verwachtingen vanuit de politiek bij. De school als centrale plek in het verminderen van ongelijkheid en het bevorderen van kansengelijkheid. Een hogere kwaliteit met passende ondersteuning voor alle leerlingen. Een hele uitdaging voor onderwijsinstellingen. En een goede voedingsbodem voor het ontstaan van conflicten tussen ouders en school. Het zal een van de redenen zijn dat het aantal ingediende klachten bij de LKC stijgt.

Afsluitend wil ik opmerken dat in 25 jaar veel is bereikt en de LKC met haar zittingen, adviezen, aanbevelingen en kennisdossiers heeft bijgedragen aan de kwaliteit van het onderwijs. Het proces van klachtbehandeling is door de jaren heen geprofessionaliseerd. Conflicten zijn met de LKC - als onafhankelijke derde persoon aan tafel - waar mogelijk vlot getrokken. Trots op haar verleden, heb ik de LKC door de jaren heen een enorme vlucht zien nemen, een vlucht vooruit wel te verstaan!

Sandra Schreuder
Voorzitter

**Landelijke
Klachtencommissie
Onderwijs**
25 JAAR

REFLECTIE OP 2023

Reflectie op 2023 door mr. Olga Luiken coördinerend secretaris domein klachten.

Introductie

Onderwijsgeschillen houdt diverse commissies in stand die klachten over het primair en voortgezet onderwijs afhandelen. Van deze commissies ontvangt de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC) de meeste klachten. De focus in het jaarverslag ligt daarom op de klachten die zijn behandeld door de LKC.

De Klachten- en bezwarencommissie mbo en ho (KBMH) heeft, na een aanlooperperiode in 2022, in het verslagjaar 2023 verschillende klachten en bezwaren ontvangen en behandeld van studenten en werknemers uit het mbo en hoger onderwijs.

De Governancecommissie VO en de Commissie melden van een misstand en inbreuk op het Unierecht VO hebben in 2023 geen klachten ontvangen en behandeld.

25 jaar LKC

In 2023 was het 25 jaar geleden dat het wettelijk klachtrecht in het funderend onderwijs werd geïntroduceerd. Op 1 augustus 1998 trad de zogenoemde Kwaliteitswet 1998 in werking. Vanaf toen moest het bevoegd gezag in het primair en voortgezet onderwijs zorgdragen voor een klachtenregeling voor scholen. In die klachtenregeling moet zijn opgenomen op welke wijze klachten kunnen worden ingediend en dat er een klachtencommissie is die de klachten behandelt. Vanwege deze verplichting tot het hebben van een klachtencommissie heeft de Vereniging voor openbare en algemeen toegankelijke scholen (VOS/ABB) in 1998 de Landelijke Klachtencommissie voor het openbaar en algemeen toegankelijk onderwijs opgericht, inmiddels de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC). In 2023 bestond de LKC dus 25 jaar. Dit 25-jarig bestaan en het wettelijk klachtrecht in het funderend onderwijs stond in het jaar 2023 dan ook centraal bij de LKC. Het doel van het klachtrecht zag en ziet op het leren van klachten en daarmee het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs. Vijfentwintig jaar later neemt de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs nog steeds een centrale plek in bij de klachtbehandeling door de LKC.

Onderwijsgeschillen heeft via haar website en nieuwsbrieven gedurende het hele jaar aandacht besteed aan het 25-jarig bestaan van de LKC en het wettelijk klachtrecht [[link naar website**](#)]. Zo heeft de Voorzitter van de LKC, Sandra Schreuder, in een video de rol en werkwijze van de LKC besproken. De drie verschillende mogelijkheden om een klacht te behandelen zijn aan de hand van video's en praktijkvoorbeelden uitgelegd. Ook zijn enkele onderwerpen van klachtbehandeling en adviezen van de LKC uitgelicht. In School & Wet is een [artikel](#) verschenen over 25 jaar wettelijk klachtrecht en LKC.

Op 11 oktober 2023 werd het jubileumjaar afgesloten met een symposium voor het onderwijs: 'Leren van klachten voor de kwaliteit van het onderwijs'. Het klachtrecht en de LKC werden vanuit vijf verschillende perspectieven belicht: de klachtencommissie, ouders, schoolleiders/bestuurders, onderwijsmedewerkers en leerlingen. Sandra Schreuder belichtte in een inspirerende vogelvlucht verleden, heden en toekomst. Lobke Vlaming, directeur Ouders & Onderwijs nam de aanwezigen in een inspirerende column mee in de wereld van de bezorgde

ouder die door verschillende procedures, termen en loketten niet altijd goed zijn of haar weg kan vinden. Directeur Hans Teegelbeckers van VOS/ABB ging vanuit het perspectief van het schoolbestuur in op de voortdurende transitie van de samenleving en wat dat vraagt van het schoolbestuur in het omgaan met klachten. In het interactieve deel werden de deelnemers aan het symposium gevraagd stelling te nemen over het doorslaggevende karakter van de mening van een leerling in de beoordeling van klachten, klachtonderwerpen voor onderwijsmedewerkers, en de onderzoeksplicht van de LKC. Het symposium werd afgesloten met het perspectief van de leerling, vertolkt door twee leerlingen en spoken-word artiest Serena Ishéy.

Downloaden: [verslag van het symposium](#) (pdf)

Participatie leerlingen

Sinds 1 september 2023 biedt de LKC leerlingen actief de mogelijkheid om op verschillende manieren te kunnen participeren in de procedure bij de LKC. Waar voorheen enkele leerlingen uit het voorgezet onderwijs meekwamen naar de zitting om aan (de voorzitter van) de Commissie te vertellen wat zij belangrijk vonden in de klacht en graag hun verhaal wilden vertellen, heeft het nieuwe beleid van de LKC ervoor gezorgd dat er meer leerlingen hebben geparticipeerd in de procedure bij de LKC.

Leerlingen vanaf 10 jaar kunnen in de meeste zaken participeren in de procedure bij de LKC. Het is aan de leerling zelf of hij of zij van deze mogelijkheid gebruik wil maken. Participeren is altijd op vrijwillige basis. De leerlingen kunnen op verschillende manieren participeren om zo aan (de voorzitter van) de Commissie te vertellen wat zij belangrijk vinden in de situatie waar de klacht over gaat. Leerlingen kunnen in een apart gesprek met de voorzitter en de secretaris hun verhaal doen, of in de zitting. De leerling kan er ook voor kiezen om een brief of e-mail aan (de voorzitter van) de Commissie te sturen om op die manier zijn mening te geven over de klacht. Binnen Onderwijsgeschillen is een sociaal jurist werkzaam die het eerste aanspreekpunt is voor leerlingen die vragen hebben over participatie. De sociaal jurist neemt met de leerling de mogelijkheden door en wijst de leerlingen op hun rechten.

Bij het advies dat de Commissie over de klacht uitbrengt, zit een aparte brief voor de leerling waarin de voorzitter van de Commissie de leerling uitlegt wat het advies van de Commissie is en hoe de mening van de leerling heeft verteld is meegewogen.

In kalenderjaar 2024 evalueert de LKC het participatiebeleid, met als doel: verdere verfijning van de werkwijze.

Wetsvoorstel Vrij en veilig onderwijs

Onderzoek door Regioplan naar het klachtenstelsel in het funderend onderwijs uit juli 2022 (en andere signalen uit de samenleving en het onderwijsveld) heeft ertoe geleid dat de Minister van OCW een concept wetsvoorstel heeft gemaakt mede ter versterking van het klachtenstelsel: het concept wetsvoorstel Wet vrij en veilig onderwijs. Dit is ter consultatie aangeboden van 15 juli tot en met 23 september 2023. In deze wet wordt de meld-, overleg- en aangifteplicht bij een vermoeden van een zedenmisdrif uitgebreid. Zo wordt het verplicht om ten minste één interne vertrouwenspersoon te hebben en één externe vertrouwenspersoon. Ook dient het veiligheidsbeleid jaarlijks te worden geëvalueerd en moet daarbij een aantal specifieke informatiebronnen worden meegenomen. Daarnaast kent het wetsvoorstel wijzigingen van de klachtprocedure.

Een van de wijzigingen betreft dat het bevoegd gezag moet zijn aangesloten bij een landelijke klachtencommissie. Hiermee wordt beoogd de inrichting van de klachtencommissie verder te uniformeren zodat de kwaliteit van de externe klachtafhandeling voor de betrokkenen in en om alle scholen kan worden gegarandeerd. Over de inrichting, samenstelling en werkwijze van de klachtencommissie worden bij algemene maatregel van bestuur regels gesteld. Deze regels hebben onder meer betrekking op de benoeming van de leden en de voorzitter van de klachtencommissie, de deskundigheid van de leden, de wijze waarop en de termijn waarbinnen een klacht kan worden ingediend, en de wijze waarop een klacht wordt behandeld ter zitting. Verder wordt in het wetsvoorstel meer gewicht toegekend aan het oordeel van de klachtencommissie. Zo is bepaald dat het bevoegd gezag het oordeel en de aanbevelingen van de klachtencommissie opvolgt, tenzij dringende redenen noodzaken tot afwijking van het oordeel of de aanbevelingen. Als het bevoegd gezag het oordeel van de klachtencommissie niet opvolgt, dan moet het bevoegd gezag binnen vier weken schriftelijk motiveren aan de klager en de klachtencommissie waarom het oordeel niet wordt opgevolgd en welke alternatieve opvolging is gekozen. Als het bevoegd gezag het oordeel van de klachtencommissie niet opvolgt, dan kan de klachtencommissie daarvan na overleg met de klager een melding doen bij de Onderwijsinspectie.

Naar verwachting zal het wetsvoorstel in het vierde kwartaal van 2024 naar de Tweede Kamer worden gestuurd.

Naast het concept wetsvoorstel Vrij en veilig onderwijs heeft de Minister ingezet op het verbeteren van sociale veiligheid op scholen. Vanuit het ministerie van OCW is er een digitale wegwijzer gekomen voor leerlingen, ouders en medewerkers die situaties van (sociale) onveiligheid ervaren en/of daar klachten over hebben. Dit betreft de website www.jouwveiligeschool.nl

In het kader van het verbeteren van de sociale veiligheid en het in stand houden van de wegwijzer heeft het Ministerie van OCW een expertisenetwerk ingesteld waar organisaties in het onderwijs, zoals de landelijke klachtencommissies waaronder de LKC, ouderorganisaties, belangenorganisaties en de Onderwijsinspectie aan deelnemen.

Bijeenkomsten LKC

In april 2023 hebben de voorzitters van de LKC gesproken over procedurele aangelegenheden, zoals de beoordeling van de ontvankelijkheid van ingediende klachten en het toetsingskader van de LKC. In november 2023 heeft een plenaire vergadering met alle leden van de LKC plaatsgevonden. Tijdens deze vergadering is onder meer gesproken over de (wets)wijzigingen rond het schooladvies en de gevolgen daarvan voor de behandeling van klachten over schooladviezen door de LKC, de participatie van kinderen in de procedure van de LKC, en enkele procedurele aangelegenheden.

In het kader van de participatie van kinderen in de procedure van de LKC hebben zowel de voorzitters als de secretarissen in februari 2023 een training communicatie met kinderen gevolgd.

Toelichting

Commissies

LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE ONDERWIJS

Samenstelling van de Commissie in 2023

- mr. A.A.A.M. Schreuder, voorzitter
- mr. E.M. Devis, vicevoorzitter
- mr. drs. P.H.A. van Geel, vicevoorzitter
- mr. E.J.M. Hofhuis, vicevoorzitter
- mr. W.C. Oosterbroek, vicevoorzitter
- F.M. Beers, lid
- drs. M.V.J.M. Brouwers, lid
- mr. drs. G.W. van der Brugge, lid
- K. Evers, lid
- drs. C.A. Hoos, lid
- J. Kroon, lid
- P.J. Kuiper, lid (v.a. 01.01.23)
- drs. S.C.H. Pinkers, lid

Tijdens het verslagjaar is de heer Kuiper als lid toegetreden bij de Commissie.

Korte inleiding over het werk van de Commissie

Op school kunnen problemen ontstaan tussen:

- ouders van leerlingen en de school;
- leerlingen en de school;
- personeelsleden van de school onderling.

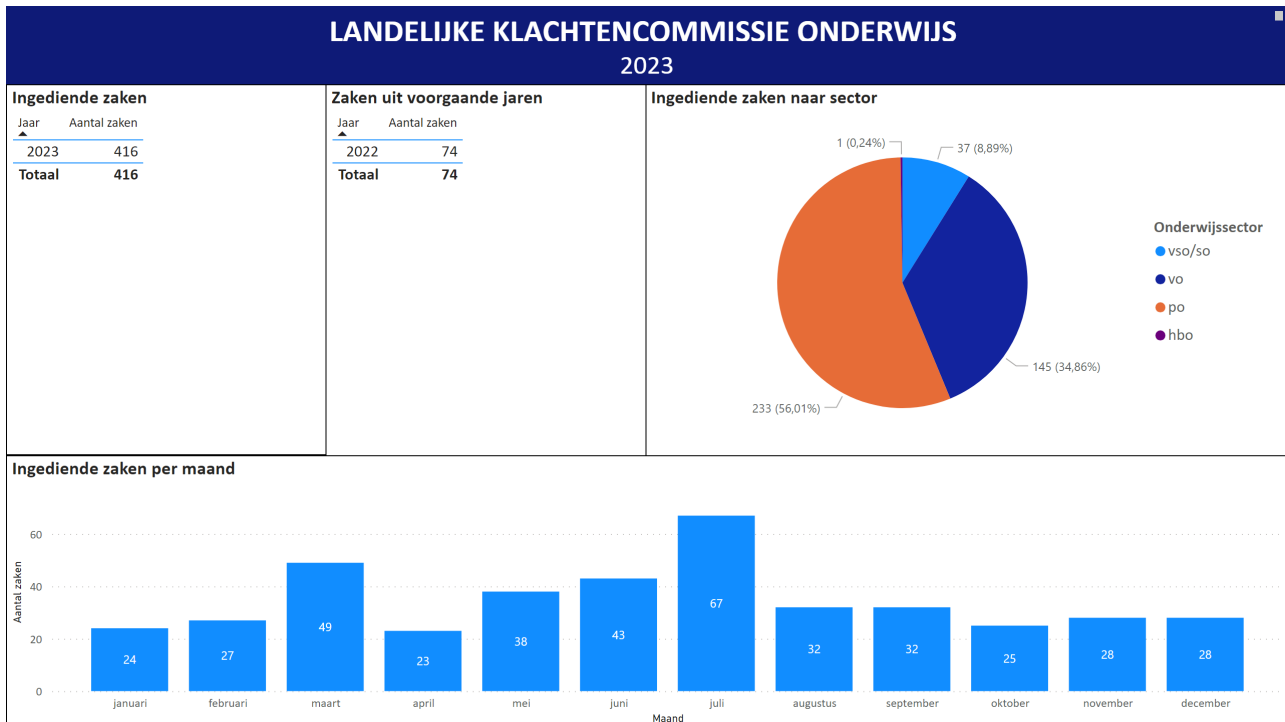
Als ze er samen niet uitkomen, kunnen zij een klacht indienen bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC). De Commissie bekijkt dan de zaak en brengt een advies uit over de situatie. Klachten kunnen bijvoorbeeld gaan over de begeleiding op school, pesten, schorsing van een leerling, schooladvies en bevordering.

Het is alleen mogelijk een klacht in te dienen bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs als de school is aangesloten bij deze Commissie. Of de school is aangesloten staat aangegeven (in de schoolgids) op de website van de school of op de website van het schoolbestuur.

Aangesloten bij de LKC

Bij deze Commissie zijn 3253 po scholen, 286 vo scholen, 103 samenwerkingsverbanden en 31 overige instellingen aangesloten

Overzicht van het totaal aantal klachten in 2023

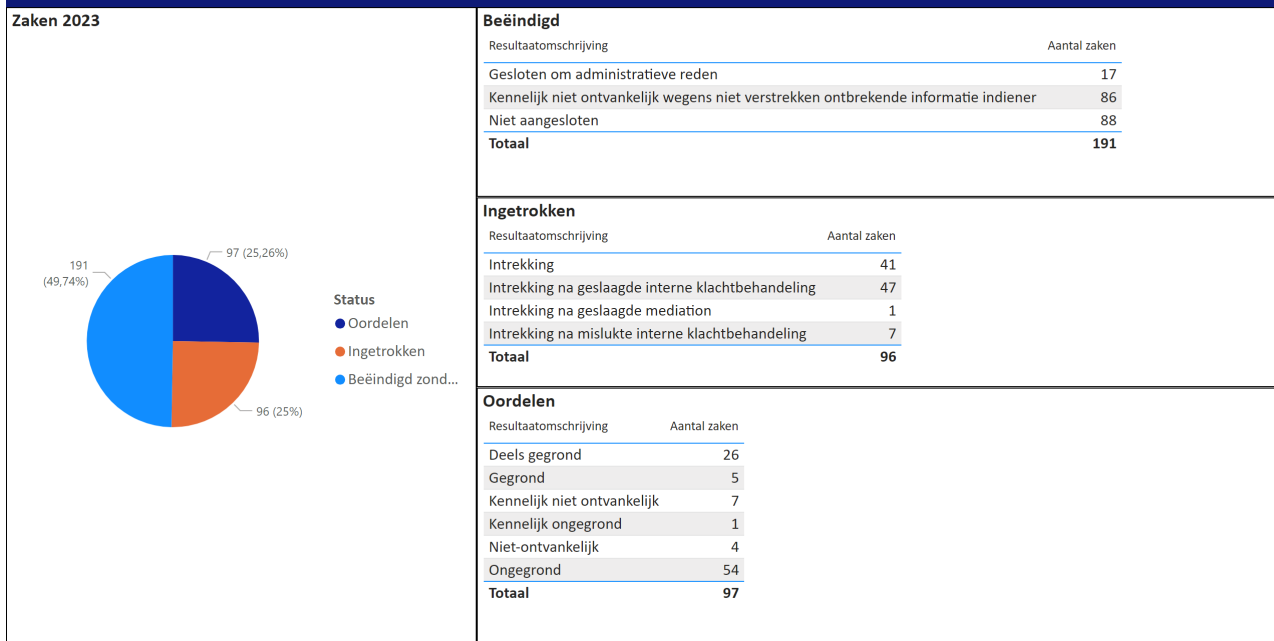
Ingediende zaken

In 2023 zijn 416 klachten ingediend. Dit is een lichte stijging ten opzichte van het aantal ingediende klachten in 2022, toen ontving de LKC 387 klachten. Op 1 januari 2023 bestond de werkvoorraad uit 74 nog niet afgehandelde klachten.

Meer dan de helft van het aantal ingediende klachten heeft betrekking op het primair onderwijs en 35% van de ingediende klachten heeft betrekking op situaties in het voortgezet onderwijs. De rest van de klachten speelt in het (voortgezet) speciaal onderwijs of is gericht tegen een samenwerkingsverband passend onderwijs. Een zaak zag op een aanbieder van hoger onderwijs waarvoor men niet bij de Klachten- en bezwarencommissie mbo en ho terecht kon. Deze zaak heeft niet tot een behandeling door de LKC geleid.

De ingediende klachten gingen over een veelheid aan onderwerpen. Net als andere jaren is in 2023 regelmatig geklaagd over de onderwijskundige begeleiding aan de leerling, de veiligheid op school (pesten en optreden na incidenten), schorsing van een leerling, melding bij Veilig Thuis, bevordering, schooladvies en informatieverstrekking aan gescheiden ouders. De in 2022 geconstateerde stijging van het aantal klachten van werknemers over ongewenst gedrag heeft zich in 2023 niet doorgezet. Het aantal klachten van werknemers over ongewenst gedrag was min of meer gelijk aan die in 2022 zijn ingediend.

LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE ONDERWIJS 2023

Zaken beëindigd

In 2023 heeft de LKC 191 zaken beëindigd zonder dat de klacht inhoudelijk is behandeld. Wanneer een school waarover wordt geklaagd niet is aangesloten bij de LKC, dan kan de LKC de klacht niet behandelen. Dat was in 88 ingediende zaken het geval. De LKC heeft deze klagers, indien mogelijk, verwezen naar de juiste klachtencommissie. In 86 zaken is de klager kennelijk niet-ontvankelijk verklaard, omdat hij of zij ondanks herhaalde verzoeken daartoe geen informatie meer heeft verstrekt over de klacht en de Commissie de klacht niet verder in behandeling kon nemen. In 17 gevallen is de zaak gesloten om administratieve redenen. Hierbij gaat het om zaken die dubbel zijn ingediend door de klager. Of om zaken waarbij een klager per klachtonderdeel een zaak heeft ingediend. In die gevallen wordt er vanuit praktisch oogpunt voor alle betrokkenen één zaak van gemaakt en worden de andere zaken gesloten.

Zaken ingetrokken

In 2023 zijn 96 zaken ingetrokken. In meer dan de helft van de gevallen is de klacht ingetrokken na interne klachtbehandeling door het schoolbestuur. Als een klacht binnenkomt, wordt altijd eerst bekeken of het schoolbestuur al bij de klacht betrokken is geweest. Wanneer dat niet het geval is, wordt met de klager en het schoolbestuur gesproken over de mogelijkheid om het schoolbestuur eerst de gelegenheid te geven de klacht op te lossen. Als een klacht (eerst) wordt behandeld door het schoolbestuur dan vinden er meestal met het bestuur of met de directie van de school een of meerdere gesprekken plaats. In 47 zaken was de klager tevreden met de interne klachtbehandeling door het schoolbestuur en heeft de klager de klacht daarom ingetrokken. In 7 zaken was de klager niet geheel tevreden, maar gaf de interne klachtbehandeling wel aanleiding om de klachtprocedure te beëindigen. Mediation heeft in één geval tot intrekking van de klacht geleid. De andere 41 zaken zijn om uiteenlopende redenen ingetrokken.

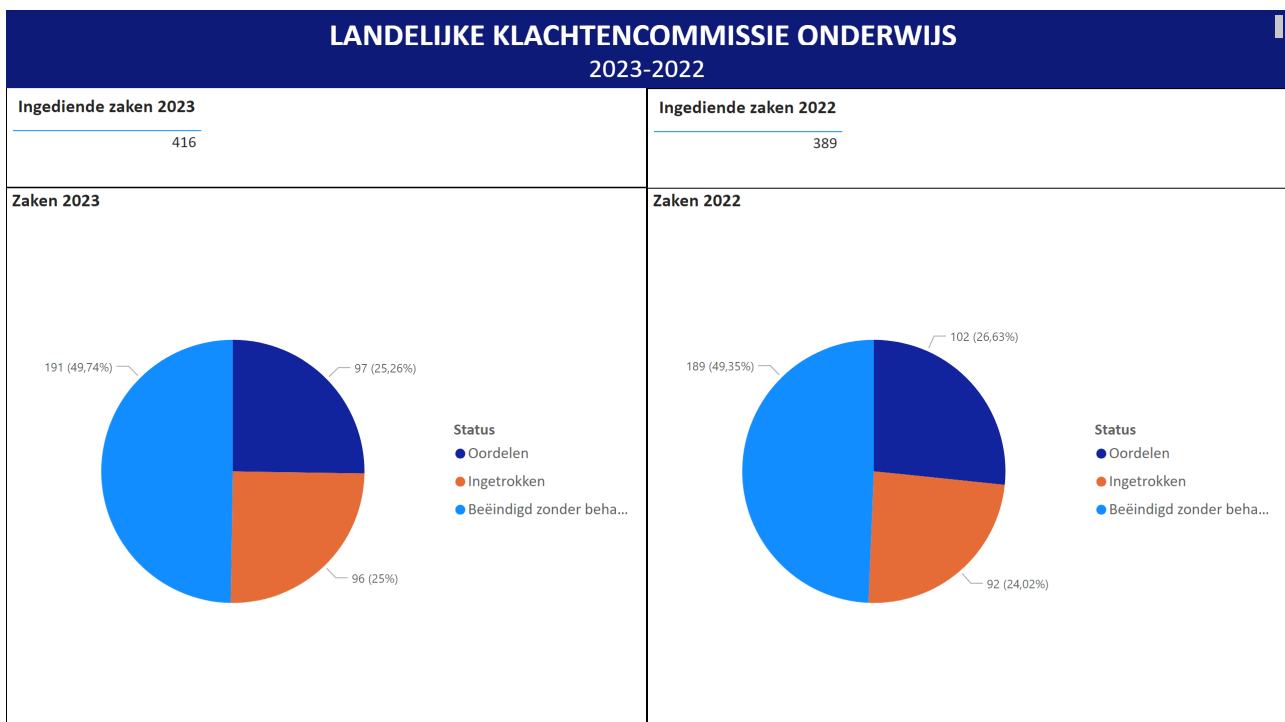
Bij het intrekken van de klacht geven klagers in deze gevallen regelmatig aan dat zij kort na het indienen van de klacht er alsnog met de school uit zijn gekomen. Ook wordt als reden gegeven dat de leerling inmiddels op een andere school zit en ouders de situatie achter zich willen laten.

Adviezen

In 2023 zijn 97 zaken met een oordeel afgehandeld. In 85 zaken heeft de Commissie een inhoudelijk advies gegeven. De Commissie heeft in 5 zaken de klacht (geheel) gegrond verklaard. In 26 zaken is de klacht deels gegrond verklaard. Per zaak kunnen meerdere klachtonderdelen aan de Commissie worden voorgelegd. Dit kan ertoe leiden dat de Commissie een of meerdere klachtonderdelen gegrond oordeelt en andere onderdelen van de klacht ongegrond. Wanneer in één zaak verschillende klachtonderdelen gegrond en ongegrond worden beoordeeld, wordt dit geregistreerd als deels gegrond. De Commissie heeft 54 klachten ongegrond beoordeeld.

In 11 zaken is de klager (kennelijk) niet-ontvankelijk verklaard in de klacht. In deze zaken is geen inhoudelijk oordeel gegeven. In 1 zaak is een klacht kennelijk ongegrond geoordeeld. In dat geval is de klacht zonder nader onderzoek ongegrond verklaard.

Verlagjaar in vergelijking tot 2022

Uitspraken van de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs in 2023:

[Lees hier de uitspraken van de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs over 2023](#)

Meer informatie

[Landelijke Klachtencommissie Onderwijs \(LKC\)](#)

KLACHTEN- EN BEZWARENCOMMISSIE MBO EN HO

Samenstelling van de Commissie in 2023

- mr. drs. G.W. van der Brugge, voorzitter
- mr. V.M. van Daalen-Mannaerts, vicevoorzitter
- J. Kusters, lid
- mr. L. Oulad Ben Youssef, lid
- E.J. Steenks, lid
- G.C. Trouw, lid
- A.M.V. Vlietstra, lid
- M. Adelaar, student-lid,
- I. Schijvens, student-lid

Korte inleiding over het werk van de Commissie

Op 1 september 2022 is de Klachten- en bezwarencommissie mbo en hoger onderwijs gestart. Deze Commissie adviseert in opdracht van een mbo- of hbo-instelling over de klachten en bezwaren die aan de Commissie worden voorgelegd. Bijvoorbeeld als het gaat om (ongewenste) omgangsvormen, verwijdering van de opleiding en sociale veiligheid.

De Commissie kan alleen een klacht of bezwaar van een student of werknemer in behandeling nemen, als de instelling is aangesloten bij de Commissie. Deze informatie is bekend bij de onderwijsinstelling en is vastgelegd in het studentenstatuut, de onderwijs- en examenregeling of soms (deels) in het bestuursreglement. De Commissie behandelt geen beroepen over besluiten van de examencommissie of de examinator.

Aangesloten bij de KBMH:

Bij deze Commissie zijn 33 mbo-
instellingen en 15 hbo instellingen
aangesloten

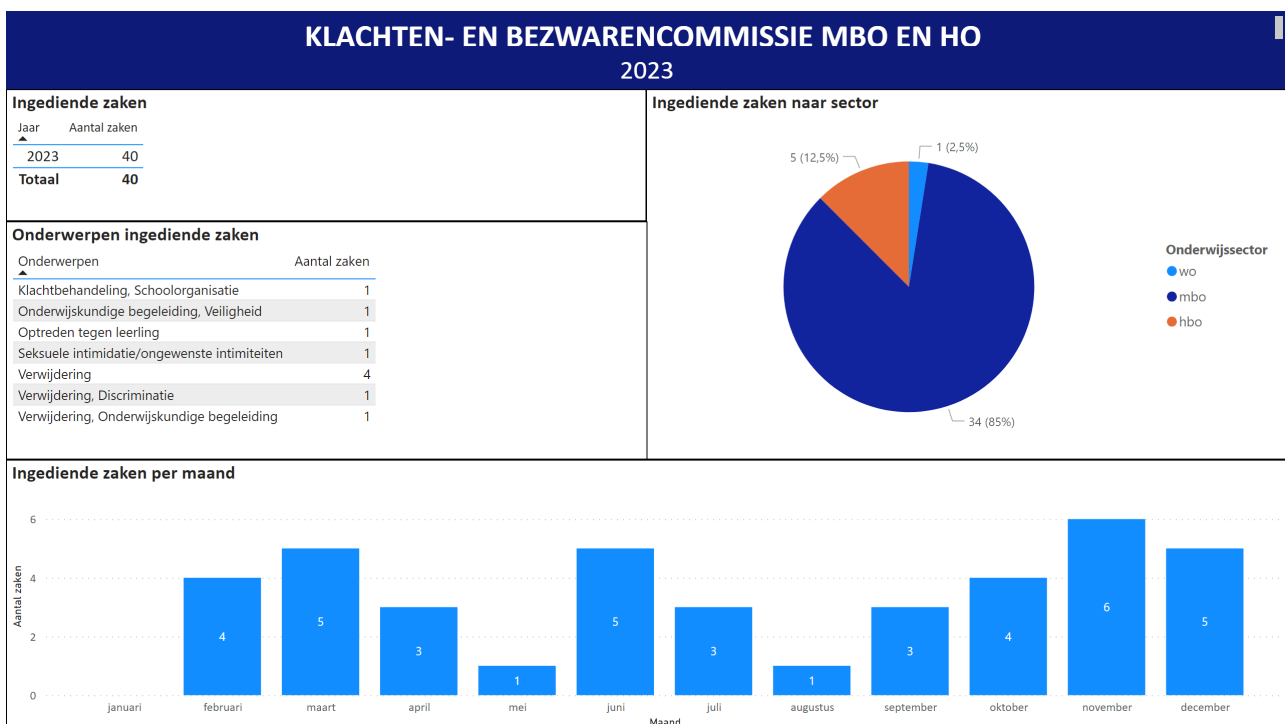
De Commissie bestaat uit juristen en professionals uit het mbo- en ho. Wat deze Commissie extra bijzonder maakt, is dat de Commissie ook studentleden heeft. Wanneer een student partij is in een geschil, neemt een student-lid deel aan de Commissie. Op deze manier wordt het studentperspectief duidelijk meegenomen in de beraadslaging en dat is een waardevolle aanvulling op het Commissiewerk van Onderwijsgeschillen.

Op 1 augustus 2023 is de wet rechtsbescherming mbo-studenten in werking getreden. Mbo-studenten worden hierdoor veelal in gelijke rechtspositie gebracht als hbo- en wo studenten. De individuele onderwijsovereenkomst is afgeschaft. De belangrijkste rechten en plichten van de student staan nu in het studentenstatuut. Het statuut moet begrijpelijk zijn en de instellingen moeten het statuut openbaar maken. Doordat alle informatie op één plek staat, is deze informatie beter toegankelijk voor studenten.

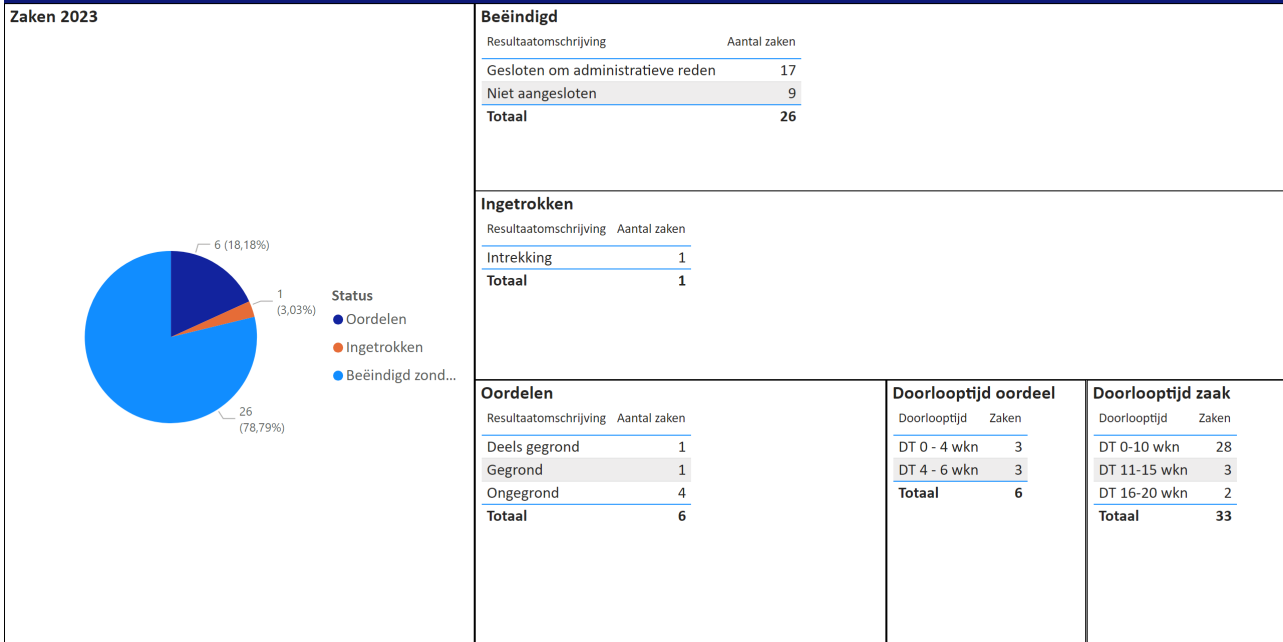
In de Wet educatie beroepsonderwijs zijn verder nadere regels opgenomen over onder meer het afhandelen van klachten en bezwaren. Zo moeten instellingen een toegankelijke faciliteit inrichten (bijvoorbeeld een fysiek of digitaal loket) waar een student een klacht of bezwaar kan indienen. Het loket zoekt altijd als eerste een oplossing voor het probleem. Als het niet lukt om een oplossing te vinden kan het loket de klacht of het bezwaar voorleggen aan de Commissie. Een aandachtspunt in de procedure is dat de loketfunctie van de instelling altijd het eerste vangnet moet zijn voor behandeling van klachten.

Dit blijkt voor veel studenten nog onvoldoende duidelijk omdat zij klachten nog met regelmaat direct voorleggen aan de Commissie. Het verslagjaar stond in het teken van het contact met de instellingen en de verdere optimalisering van de werkwijze van het loket en de doorgeleiding van klachten en bezwaren aan de Commissie.

Overzicht van het totaal aantal klachten in 2023

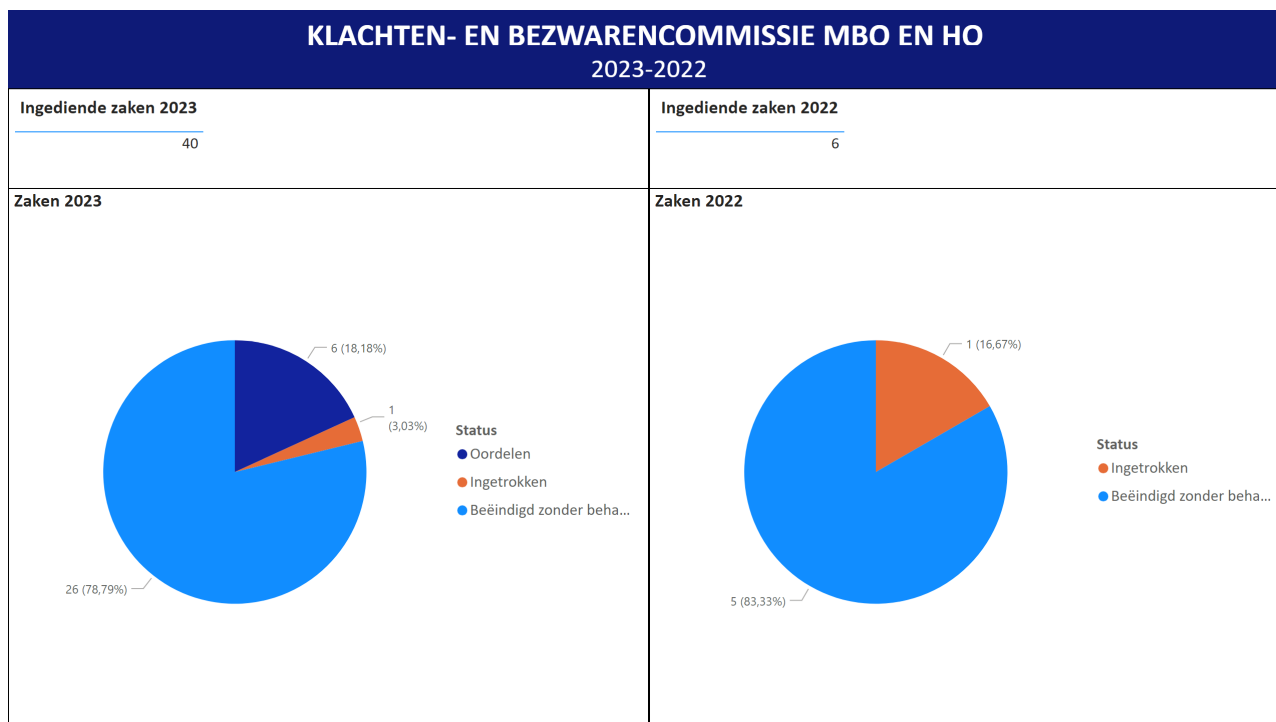
KLACHTEN- EN BEZWARENCOMMISSIE MBO EN HO 2023

In 2023 zijn er 40 zaken ingediend. Daarvan zijn 17 zaken verwezen naar het loket van de instelling en 9 zaken niet in behandeling genomen omdat de instelling geen aansluiting had bij de Commissie. In één zaak was sprake van een intrekking.

Er zijn 6 zaken voor behandeling voorgelegd aan de Commissie en met een inhoudelijk advies afgehandeld. De Commissie heeft in 4 zaken geoordeeld dat er sprake was van een ongegronde klacht, dan wel het bevoegd gezag van de instelling geadviseerd het genomen besluit in stand te laten in de beslissing op bezwaar. De Commissie heeft in 1 zaak geoordeeld dat er sprake was van een (geheel) gegronde klacht. Per zaak kunnen aan de Commissie meerdere klachtonderdelen en/of bezwaren worden voorgelegd. Dit kan ertoe leiden dat de Commissie tot een ander oordeel komt over de verschillende onderdelen van de zaak. Wanneer in één zaak verschillende onderdelen gegrond en ongegrond worden beoordeeld, wordt dit geregistreerd als deels gegrond.

Verlagjaar in vergelijking tot 2022

In 2023 zijn 40 zaken ingediend. Dit is een forse stijging ten opzichte van het aantal ingediende zaken in 2022, toen ontving de KBMH 6 zaken, maar die zijn niet voorgelegd aan de Commissie voor inhoudelijke behandeling.

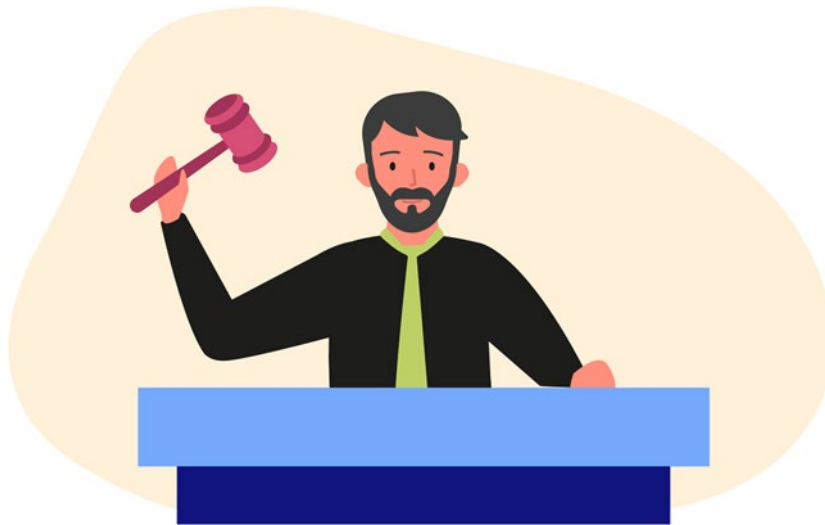
Uitspraken van de Klachten- en bezwarencommissie mbo en ho in 2023 :

De Commissie heeft zaken behandeld over verwijdering/uitschrijving van een student (KBMH adviezen [42637](#), [49402](#), [51549](#)), discriminatie (KBMH advies [51549](#)), begeleiding (KBMH advies [43132](#)), optreden tegen een student (KBMH advies [44783](#)) en ongewenste intimiteiten (KBMH advies [44981](#)). Soms is er sprake geweest van meerdere te behandelen onderwerpen in dezelfde zaak.

De Commissie heeft in 2023 een klacht behandeld over ongewenste intimiteiten op de werkvloer. Het geschil ging over het handelen van twee collega's. Een medewerker klaagt erover dat zijn collega tegen hem heeft gezegd dat: "zij met hem op date zou willen als ze geen gezin had gehad". Daarna hebben de medewerker en de collega op verschillende momenten, gedurende vier maanden, wederzijdse gevoelens besproken. De medewerker vindt dat zijn collega vanuit haar rol in het managementteam van de instelling geen initiatief had mogen nemen tot het uitspreken van affectie. Ook daarna had zij geen seksueel beladen uitingen mogen doen, want dit heeft gevoelens aangewakkerd bij hem. De klagende medewerker was niet meer in staat naar behoren te functioneren op de instelling. De medewerker vindt dat zijn collega als veroorzakende partij ander werk moet zoeken.

De Commissie oordeelde dat de medewerker zelf een keuze heeft gehad hoe hij met opmerking is omgegaan.

Dat er sprake zou zijn van een afhankelijkheidsrelatie of wel misbruik van macht heeft de medewerker niet aangetoond. De collega had een managementtaak op een andere afdeling en geen feitelijke zeggenschap over de medewerker. De medewerker heeft ook zelf meerdere initiatieven genomen om zijn eigen gevoel te uiten, waardoor de collega's samen een affectieve context hebben gecreëerd, die wederzijds en gelijkwaardig was. Dat dit inmiddels zorgt voor spanningen op de werkvloer, met verminderd functioneren als gevolg kan niet aan slechts één van hen worden verweten (KMBH advies [44981](#)).

[Lees hier de uitspraken van de Klachten- en bezwarencommissie mbo en ho over 2023](#)

Meer informatie

[Klachten- en bezwarencommissie mbo en ho](#)

GOVERNANCECOMMISSIE VO

Samenstelling van de Commissie in 2023

- prof. mr. dr. M.J. Cohen, voorzitter
- prof. mr. M.T.A.B. Laemers, lid
- prof. dr. G.D. Minderman, lid

Korte inleiding over het werk van de Commissie

De besturen die lid zijn van de VO-raad horen zich te houden aan de lidmaatschapseisen van de Code goed onderwijsbestuur VO 2019. Wanneer een lid van de VO-raad meent dat een ander lid zich niet aan de lidmaatschapseisen houdt, kan hij hierover een melding indienen bij de Governancecommissie VO. Deze Commissie toetst middels een interventieladder of het lid van de VO-raad waarover de melding gaat, de lidmaatschapseisen naleeft. De Commissie vormt zich een oordeel over de ontvankelijkheid en gegrondheid van de melding en brengt daarover een advies uit aan het bestuur van de VO-Raad en het lid waarover de melding gaat.

In 2023 zijn er geen meldingen voorgelegd aan de Commissie.

Meer informatie

[Governancecommissie VO](#)

COMMISSIE MELDEN VAN EEN MISSTAND EN INBREUK OP HET UNIERECHT

Samenstelling van de Commissie in 2023

- prof. mr. I.P. Asscher-Vonk, voorzitter
- mr. dr. H.G. Warmelink, vicevoorzitter en lid
- J.F.L. de Peuter – van der Veen, lid

Korte inleiding over het werk van de Commissie

Leerlingen of ouders van leerlingen die vermoeden dat er misstanden zijn in het voortgezet onderwijs, kunnen de situatie voorleggen aan de Commissie melden van een misstand en inbreuk op het Unierecht. Het gaat om situaties waarin van de leerling of ouder niet kan worden verwacht dat zij gebruikmaken van andere voorzieningen, zoals de klachtenregeling. De Commissie onderzoekt het vermoeden van een misstand en brengt een adviesrapport uit.

Medewerkers van een onderwijsinstelling kunnen vermoedens van misstanden melden bij het Huis voor Klokkeluiders.

De Commissie behandelt alleen vermoedens van misstanden als het schoolbestuur de voorbeeldregeling 'Klokkeluidersregeling' van de VO-raad heeft overgenomen.

Als gevolg van de Europese richtlijn bescherming klokkeluiders (Richtlijn (EU) 2019/1937 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2019 inzake de bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht melden) is in 2022 de instellingsregeling en het reglement van de Commissie aangepast. De rechtsbescherming is in overeenstemming gebracht met de richtlijn.

Tijdens het verslagjaar zijn er geen geschillen voorgelegd aan de Commissie.

Meer informatie

[Commissie melden van een misstand en inbreuk op het Unierecht](#)